

JOHN STRELECKY

*Návrat
do Kavárny
na konci světa*

Inspirativní cesta
k poznání sebe sama

KAZDA

JOHN STRELECKY

*Návrat
do Kavárny
na konci světa*

Inspirativní cesta
k poznání sebe sama

KAZDA

John Strelecky
Návrat do Kavárny na konci světa

Vydalo Nakladatelství KAZDA, s.r.o., v roce 2024.

Nové sady 2, 602 00 Brno

www.knihykazda.cz

info@knihykazda.cz

tel.: +420 725 518 237

Elektronické vydání:

Vydalo Nakladatelství KAZDA, s.r.o.

Všechna práva vyhrazena

Datum poslední aktualizace: březen 2024

Formát elektronické knihy: EPUB

ISBN 978-80-7670-176-2

Vytvoření elektronické verze PureHTML.cz, 2024

Papírové vydání:

Pod původním názvem *Return to The Cafe on the Edge of the World*

vyšlo v nakladatelství Aspen Light Publishing.

Copyright © 2014 by John Strelecky

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být reprodukována, ukládána ve vyhledávacím systému nebo přenášena v jakékoliv formě nebo jakýmkoliv způsobem, elektronicky, mechanicky, kopírováním, nahráváním nebo jinak, bez předchozího písemného souhlasu vydavatele.

1. vydání

Překlad: Martin Richter

Jazyková úprava: Eva Lee

Odpovědná redakce: Anna Hořejší

Úprava původní obálky a sazba: Kristýna Franková

Ilustrace: Root Leeb

Tisk a vazba: FINIDR s.r.o., Český Těšín

ISBN: 978-80-7670-162-5

Knihy lze zakoupit v knihkupectvích nebo výhodně přímo u nakladatele na
www.knihykazda.cz.

Autora knihy lze kontaktovat prostřednictvím webových stránek
www.johnstrelecky.com.

Prolog

Někdy, když to nejméně čekáte a možná to nejvíce potřebujete, se ocitnete na novém místě, s novými lidmi, a objevíte nové věci. To se mi stalo jednoho večera před mnoha lety v malém podniku s milým názvem Kavárna na konci světa.

Noc, kterou jsem tam strávil, nasměrovala můj život na cestu, jakou jsem si předtím nedokázal představit. Poznal jsem skutečnou svobodu a došlo mi, že je mým posláním.

Nikdy jsem se nedozvěděl, jak a proč jsem se do kavárny dostal právě tehdy. Cítil jsem jen vděk za to, že se to stalo.

Jednoho dne jsem se za těch nejnepravděpodobnějších okolností ocitl před kavárnou znovu. A opět mi to změnilo život směrem, za který nepřestanu být vděčný.

Toto je příběh mého návratu do Kavárny na konci světa.

Byl nádherný den. Obloha v barvě královské modři, teplo, ale ne dusno. Připadal jsem si jako v ráji. Což jsem tak trochu byl. Havaj je jako ráj.

Pro dnešek jsem plánoval jedinou věc: projížďku na kole. Nic jiného. Projížďka bez plánu, bez předem naplánované trasy, bez doprovodného programu. Dlouhý výšlap po náhodných cestách všude tam, kam mě zavede intuice. Jen já, kolo a ráj k objevování.

Ted' jsem tedy šlapal na kole už několik hodin a neměl jsem ponětí, kde jsem. Přesně, jak jsem chtěl.

Hlavou mi probleskla jedna z mých oblíbených melodií od písničkářky Jany Stanfieldové. V refrénu se zpívá: „Nebloudím, jenom objevuju.“ Přesně tak jsem se ted' cítil. A v mnoha ohledech to dokonale platilo o většině mých dobrodružství.

Náhle se mi živě vrátila vzpomínka na jednu náhodnou noc před mnoha lety. Tehdy jsem ale neměl pocit, že jen objevuju.

Cítil jsem se tenkrát úplně ztracený a ta noc mi změnila život. Noc strávená v malém podniku s názvem Kavárna na konci světa.

Od té noci se můj život tolik změnil. Bylo skoro těžké vzpomenout si, jak jsem žil předtím. Připadalo mi to jako život někoho jiného. Jako bych já byl někým jiným.

Projel jsem zatáčkou a zahlédl oceán. Byl neskutečně modrý. Vzpomněl jsem si na mořskou želvu. Další připomínka oné noci v kavárně.

Bylo to zvláštní. Vzpomínka na kavárnu mě nikdy neopustila, ale už dlouho se mi nestalo, že by se mi objevila v myšlenkách s takovou intenzitou.

Další dvě zatáčky. Další dva dechberoucí výhledy.

Havaj neuvěřitelně hýří barvami. Protože ostrovy vznikly sopečnou činností, všude kolem sebe vidíte sytě černé skály vytvořené lávou. A pak, jako by nám příroda chtěla ukázat dokonalý kontrast, na nové půdě vyrůstají z rozpadající se lávové horniny ty nejzářivější zelené rostliny. Přidejte k tomu tyrkysové modrou barvu oceánu a záplavu nejružnějších odstínů oranžové, červené

a dalších zářivých barev všudypřítomných květin... fantastická pastva pro oči. „Úchvatné,” pomyslel jsem si. „Prostě úchvatné.”

Posledních deset měsíců bylo naplněno něčím úchvatným. Pozorování velryb u pobřeží Jihoafrické republiky, safari v Namibii, přenášení čerstvě vylíhlých mořských želv do moře ve Střední Americe. Moje cesta vyvrcholila tříměsíčním putováním na kole po Malajsii a Indonésii. A teď, při cestě domů, jsem se ještě na pár týdnů zastavil na Havaji.

Nakonec, když už je člověk skoro v ráji... proč nezůstat o chvilku déle.

Nebylo to poprvé, co jsem se takto vydal objevovat svět. Po oné dávné noci v kavárně jsem si osvojil nový přístup k životu. Vždycky jeden rok pracuju, pak další rok cestuju. Potom zase jeden rok v práci – a jeden na cestách. Většině lidí to připadá divné. Bojí se, že takový život není dost bezpečný a zajištěný. Mně to ale funguje. Zjistil jsem, že když jste dobří v tom, co děláte, je o vás vždycky zájem. Sehnat novou práci nebyl nikdy problém.

Ti samí lidé, kterým můj život připadá zvláštní, mi zároveň často říkají, že by si ho rádi vyzkoušeli. Až na vzácné výjimky to však nikdo z nich neudělá. Ani ti, kteří plánují se se mnou jen tak pro zábavu setkat aspoň na pár týdnů – to nikdy neudělají.

Asi je to příliš velký skok do neznáma.

Šlapal jsem dál. Kochal se dalšími neuvěřitelnými výhledy. Vdechoval vzduch nasládlý vůní květin. Miluju vůni květin na Havaji. Je to jako vdechovat nektar. Příroda ve své nejčistší podobě.

Po dalších třech kilometrech jsem se dostal do části ostrova, kterou jsem ještě nenavštívil. Byla rovinatější, po pravé ruce jsem slyšel příboj. Cesta se rozdvojovala. Vpravo, nebo vlevo.

„Vydej se méně prošlapanou cestou,” pomyslel jsem si. „Vždycky tou méně prošlapanou.” Tedy tou doprava. Vyrazil jsem po ní. Chodník ustoupil šterku a já jsem cítil, jak se mi svaly napínají novou zátěží. Cítil jsem se po všech stránkách dobře – ať už se to týkalo mé mysli, nohou, nebo jiných svalů. Věděl jsem, že zakouším dobrodružství. Mám před sebou něco nového, vzrušujícího, motivujícího.

Mezi stromy jsem zahlédl probleskovat vodu. „Možná si později skočím

zaplavat,” pomyslel jsem si.

Šlapal jsem po štěrkové cestě asi dvacet minut, když mě najednou zaskočil intenzivní dojem déjà vu. Bylo to podivné. V této části ostrova jsem určitě ještě nikdy nebyl. A přece...

Snažil jsem se pocít z toho, co před sebou vidím, nějak zpracovat. Kousek přede mnou, vpravo vedle cesty. Malá bílá budova, před ní štěrkové parkoviště a nahoře modrý neonový nápis.

Málem jsem spadl z kola. „To není možné,” pomyslel jsem si. Ale v jednom místě samozřejmě nic není nemožné – v Kavárně na konci světa.

Popojel jsem blíž a po tváři se mi rozlil úsměv. Tolik vzpomínek. Tolik věcí, kterým jsem zde porozuměl. Ale jak je možné, že je kavárna teď tady? Minule jsem ji rozhodně nenašel v tomhle místě.

Ohlédl jsem se za sebe. Nikdo tam nebyl, a tak jsem šlápl do pedálů a vyrazil rychleji vpřed. Chtěl jsem se dostat ke kavárně dřív, než se mi rozplyne před očima, abych mohl vejít dovnitř.

Strachoval jsem se zbytečně. Za pět minut jsem dojel až k ní a pořád tam stála. Důkladně jsem si ji prohlížel. „Nemůžu tomu uvěřit,” řekl jsem si.

Opřel jsem si kolo do stojanu u vchodových dveří. Zachvátila mě zvědavost.
Kde se tady tahle kavárna vzala?

2

Vyběhl jsem po schodech a po chvíli váhání otevřel dveře do kavárny. Na dveřích byly zvonky. Stejně zvonky jako minule. Jejich cinkání ohlásilo můj příchod.

Vešel jsem dovnitř a rozhlédl se. Bylo to jako vrátit se v čase. Všechno vypadalo úplně stejně, jako když jsem kavárnu navštívil před téměř deseti lety. Červené boxy, stříbrné stoličky, snídaňový pult... A všechno stále vypadalo jako nové.

„Vítej zpátky, Johne.”

Otočil jsem se za hlasem. Před chvílí vedle mě nikdo nestál. Ted' už ano. Byla to Casey, servírka, která mě obsluhovala už tenkrát, když jsem kavárnu navštívil poprvé. Celý večer jsem tehdy strávil v rozhovorech s ní, s majitelem kavárny a s jednou zákaznicí. To jejich názory a nápady mi změnily život.

Casey se usmívala.

„Ahoj, Casey,” oplatil jsem jí úsměv.

Přistoupila ke mně a vřele mě objala. „Dlouho jsme se neviděli.”

Přikývl jsem. Byl jsem ještě ohromený tím, kde to jsem. Nově jsem se navíc musel vzpomínat z toho, že je tu i ona. „Vypadáš skvěle,” řekl jsem. „Vlastně pořád... stejně.” Byla to pravda. Vůbec nezestárla.

I ona se usmála: „Tobě to taky sluší, Johne.”

Rozhlédl jsem se po kavárně. „Nemůžu uvěřit, že jsem tady. Dnes ráno jsem zrovna na kavárnu vzpomínal. Ale nenadál bych se, že ji tady objevím.”

„Občas se tak stěhujeme,” řekla. Jako kdyby to stačilo k vysvětlení, jak se stalo, že jsem se ocitl ve stejné kavárně, ovšem tisíce kilometrů od místa, na němž jsem ji původně objevil. Nehledě na to, že se ani trochu nezměnila.

„Nebo jsme možná založili další pobočky,” dodala s úsměvem.

Zasmál jsem se. Utahovala si z poznámky, kterou jsem pronesl minule. Jak si ji mohla pamatovat?

„Chceš se posadit?” pokynula směrem k místu v nejbližším boxu.

Vklouzl jsem dovnitř a přejel rukama po sedačkách. Byly úplně nové.

„Můžu ti něco přinést?“ zeptala se a položila na stůl jídelní lístek.

Usmál jsem se. Vzpomněl jsem si, jak se na menu objevoval a mizel kouzelný text. Zvedl jsem jídelní lístek k očím.

Minule byly na jeho zadní straně tři otázky.

Proč jste tady?

Bojíte se smrti?

Cítíte se naplnění?

Otočil jsem jídelní lístek na zadní stranu. Byly tam. Jak jen mi tyhle tři otázky změnilы život!

„Dost věcí se změnilo. Nebo ne?“ zeptala se Casey.

S úsměvem jsem k ní vzhlédl. „To ano. Hodně. A jen v tom nejlepším smyslu.“

„Například?“

Potřásl jsem hlavou. „Páni, kde jenom začít?“

Casey se posadila naproti mně. Natáhla ruku a položila ji na mou. „Co takhle tím ránem před deseti lety, když jsi vyšel z kavárny?“

Otočil jsem ruku dlaní vzhůru a jemně stiskl tu Caseyinu. Byla teplá. Byla skutečná. Opravdu jsem byl zpátky v kavárně.

Trochu nevěřícně jsem zavrtěl hlavou a pak jsem se usmál. „Tak se na to podíváme,” začal jsem. „Vyzbrojený jídelním lístkem z kavárny, který jsi mi dala, kouskem Mikeova jahodovo-rebarborového koláče a v podstatě úplně novým pohledem na život, vykročil jsem z tohoto místa do úplně nové reality. Ta noc mě změnila. Co jsem se naučil, se dodnes promítá do mnoha aspektů mého života. Příběh o mořské želvě, příběh o rybáři, rozhovor s Anne o tom, že jsem to já, kdo si vybírá svou vlastní verzi reality... To všechno je součástí toho, jak teď žiju svůj život.”

Casey se usmála a opřela se. Kývla směrem ke vchodu do kavárny: „Když jsi minule vstupoval těmi dveřmi, nevypadal jsi moc šťastný.”

Usmál jsem se na ni: „Zlepšilo se to. Vlastně tak moc, že je těžké si vzpomenout, jak jsem žil dřív. Vážně musím hodně přemýšlet, abych si vzpomněl, jak těžký mi tehdy život připadal.”

„Takže jsi odešel z kavárny... a co se stalo pak?”

„Věci se změnily.” Trochu jsem pokrčil rameny: „Já jsem se změnil. Moje přesvědčení, činy, přístup k mnoha záležitostem... Něco byly maličkosti, něco mnohem významnější věci. Nedlouho potom, co jsem odsud odešel, jsem skončil s tím, co jsem dělal, a rozhodl jsem se vydat do světa.”

„Opravdu?”

Přikývl jsem: „Sníl jsem o tom už dlouho. Jenže mi to vždycky připadalo hrozně mimo. Ale po návratu z kavárny jsem se té myšlence víc otevřel. Myslím, že když jsem předtím potkal lidi, kteří dělali něco úžasného, nechtěl jsem si připustit, že bych něco takového mohl dělat i já. Stavěl jsem kolem sebe obranné zdi. Nacházel jsem milion důvodů, proč já takové věci dělat nemůžu a proč je nedělám. Po pobytu tady jsem najednou ty lidi uviděl jinak. Už pro mě nepředstavovali hrozbu. Stali se mými průvodci.

Předtím jsem si asi nebyl jistý tím, kým jsem. Tolik jsem se bál, že budu

vypadat hloupě nebo se ztrapním, když ukážu, že něco nevím – že jsem se na nic netroufal zeptat. Ještě hůř, nedovolil jsem si naučit se něco nového. Každopádně, když jsem se odsud vrátil, neustále jsem narážel na různé zajímavé lidi, kteří cestovali po světě. A tak jsem si i já našetřil nějaké peníze a vyrazil na cestu.”

Casey přikývla: „A?”

Usmál jsem se: „Je to úžasnější, než bych dokázal popsat za padesát životů. Znovu mi to úplně změnilo život. Na téhle planetě je *tolik* neuvěřitelných míst. A spousta úžasných zážitků, které může člověk zažít. A to nemluvím o životních lekcích, které si máme osvojit.”

S Casey jsme si povídali skoro hodinu. Vyprávěl jsem jí o různých místech, kde jsem byl, a o dobrodružstvích, která jsem zažil. Safari v Africe, Velká čínská zeď, džungle na Borneu, antické památky starověkého Říma... Měl jsem dojem, že Casey zná mnohá z míst, o kterých jsem mluvil. Něco mi říkalo, že taky hodně cestovala. Přesto měla spoustu otázek.

„A co ty?“ zeptal jsem se nakonec. „Skoro pořád mluvím jen já. Co jsi dělala ty?“

„No, jak sis asi všiml, ani my nejsme na stejném místě jako při tvé poslední návštěvě.“

„Ano, dost mě to překvapilo.“

Přikývla: „Má to svůj důvod. Dnes se něco děje.“

„A co?“

Vtom na parkoviště vjelo bílé auto.

Casey se na něj zadívala. „Jak jsi na tom s vařením, Johne?“

„Nic moc. Teda, běžné věci na snídani bych asi zvládl. Proč?“

„Mike dnes přijde trochu později. Docela by se mi hodila menší výpomoc v kuchyni.“ Kývla směrem k autu, které přijelo. „Zdá se, že máme prvního zákazníka.“

Naskýtalo se několik důvodů k odmítnutí. Nikdy předtím jsem v kavárně nevařil. Uměl jsem připravit jen pár jídel. Nebyl jsem tam zaměstnaný... A přesto mi to všechno připadalo naprosto v pořádku.

Usmál jsem se: „No, jestli si objednájí borůvkové palačinky nebo francouzské tousty s ananasem, bude to v pohodě. Cokoli jiného může být problém.“

„Budeme doufat, že si dají jedno z těch dvou,“ opáčila s úsměvem. Znovu věnovala pohled autu venku. „Zajdi do kuchyně a porozhlédni se tam. Za chvíli jsem u tebe.“

Casey sledovala ženu vystupující z auta. Na havajské poměry byla až příliš formálně oblečená. Pracovní kostýmek, vysoké podpatky, vlasy vyčesané nahoru... A to všechno završoval velmi vystresovaný pohled. Snažila se současně zavřít dveře auta, uložit klíče do kabelky a zvednout vyzvánějící telefon.

Zavřít dveře auta se jí podařilo, ale nedopatřením přitom upustila klíčky na šterk. Jak se skláněla pro klíčky, vypustila tiché zaklení. Zatímco zvedala klíče, vypadl jí telefon. Casey se pousmála.

Když žena úspěšně posbírala klíče i telefon, vyrazila ke dveřím kavárny. Telefon měla už opět přitisknutý k uchu. Když stoupala po schodech dovnitř, vzpomněla si, že nezamkla dveře od auta. Zašmátrala po klíčích a znovu je upustila.

Ve tváři se jí zračilo podráždění. Nakonec se jí podařilo klíče popadnout a auto zamknout. Zámek hlasitě zapípal.

Žena otevřela dveře kavárny a přiložila si telefon blíž k uchu, aby lépe slyšela. „Neslyším vás,” řekla hlasitě. „Je tu příšerný signál. Neslyším... haló...” Podívala se na telefon. Pak ho s rozčileným povzdechem vypnula.

„Zdravím,” řekla Casey uvolněně. Stála poblíž vchodu a všechno sledovala.

Žena překvapeně vzhlédla. „Dobrý den, omlouvám se. Já jen... chci říct...” Potrásla hlavou: „Chtěla jsem dokončit hovor, ale zdá se, že najednou zmizel signál.”

Casey přikývla: „Jo, to se tady stává.” Usmála se: „Můžu vám nějak pomoci?”

Žena se rozhlédla. Zvažovala. Zůstat? Odejít? Její oblečení a vystupování naznačovaly, že hledá něco jiného. Něco jiného než obyčejný *diner*, jakým je taková malá restaurace u cesty. Její oči a výraz tváře naznačovaly, že kavárna je pod její úroveň.

Pak ale Casey něco zahlédla. Kratičký záblesk v ženiných očích. Pod naleštěným zevnějškem se skrývalo něco autentického, něco, co říkalo: *Zůstaň na chvíli.*

„Asi dvacet minut cesty odsud je spousta dalších míst,” řekla Casey. „Mají tam lepší signál.” Otevírala ženě únikovou cestu.

Žena váhala. Velká část její osobnosti chtěla odejít ze dveří. A přesto měla pocit...

„Anebo tu můžete chvíli zůstat,” řekla Casey. „Dejte si něco malého a uvidíte, jak se vám to bude líbit.”

Casey lehce kývla směrem k boxu u okna: „Tamhle je dobré místo.”

Obě ženy se na sebe zadívaly.

„Dobře,” řekla zákaznice po několika vteřinách a pak lehce zavrtěla hlavou, jako by chtěla odehnat dotěrnou myšlenku. „Díky.”

Posadila se.

„Dám vám pár minut, abyste si prohlédla menu,” řekla Casey a položila na stůl jídelní lístek. „Dáte si něco k pití?”

„Kávu. Černou.”

„Hned to bude.” Casey se otočila ke kuchyni. Na rtech se jí objevil úsměv.

6

Když Casey vešla, ještě jsem se seznamoval s kuchyní.

„Jak to jde?” zeptala se.

„No, našel jsem plotýnku na smažení, ledničku a nádobí.”

„A zástěru,” dodala Casey.

„A zástěru,” řekl jsem a podíval se na sebe. „Doufám, že to Mikeovi nebude vadit. Našel jsem ji vzadu na dveřích, volala na mě.”

„Určitě mu to nebude vadit,” řekla Casey.

„A co naše zákaznice?”

Casey se tajnůstkářsky usmála: „Zatím těžko říct. Dej tomu čas... Dala by si ale černé kafe, podáš mi konvici?”

„Nemohl jsem kafe najít,” odpověděl jsem. „Zrovna jsem ho hledal, když jsi přišla.”

Casey ukázal za mě a já jsem se otočil. Na kávovaru, o kterém jsem s jistotou věděl, že tam před dvaceti vteřinami *nebyl*, stála konvice s čerstvou kávou.

„Víš jistě, že potřebuješ mou pomoc?” zeptal jsem se a zdvihl jsem konvici s kávou. Vzpomněl jsem si, že v téhle kavárně se dějí hodně neobvyklé věci.

„O tom nepochybuj,” odpověděla Casey a vzala si ode mě konvici i prázdný hrnek z nedalekého stojanu. Usmála se: „Vydrž. Za chvíli jsem zpátky.”

